

Hogeschool IPABO

Bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

043A2021.01

Samenvatting

In oktober en november 2021 is de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Basisonderwijs van Hogeschool IPABO bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding verzorgt een voltijd- en een deeltijdopleiding en een universitaire pabo. Binnen de voltijdopleiding kunnen studenten kiezen voor de studieroute Sportklas. Sinds studiejaar 2020-2021 is een pilot gestart waarbij studenten ook kunnen kiezen voor de vierjarige Jonge Kind-studieroute. Op locatie Amsterdam worden alle opleidingsvarianten en studieroutes aangeboden. Op locatie Alkmaar kunnen studenten de voltijdvariant en de studieroute Sportklas volgen. Dit rapport geldt voor de gehele opleiding. Waar nodig wordt in argumentatie en oordelen specifiek gerefereerd aan varianten of studieroutes.

Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**.

Het panel heeft een hecht team getroffen met een enorme drive om uitdagend en goed onderwijs neer te zetten. Na roerige tijden zijn mensen in hun kracht gezet en is met gerichte teamontwikkeling nieuw elan ontstaan dat helder overkomt. Het opleiden van leerkrachten met impact is een centraal motto dat duidelijk wordt uitgedragen naar studenten. In Coronatijd wordt dit ook uitgelegd als het opleiden van leraren met veerkracht. Er zijn veel contacten tussen docenten en studenten en de lijnen van communicatie zijn kort, waardoor men snel kan schakelen. Met het werkveld in de wijde regio is er nauwe samenwerking voor het werkplekleren, maar ook voor de ontwikkeling van een curriculum waar met veel studieroutes maatwerk wordt geleverd aan grote variatie aan instromende studenten. Sterk punt is de opzet van een rijk keuzeprogramma, waarmee studenten eigen talenten kunnen ontwikkelen en ook specifiek kunnen aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Daarmee worden veel mogelijkheden geboden aan studenten.

Het panel heeft veel respect voor wat het team neerzet in een complexe omgeving in de samenleving en in de educatieve sector en hoe ze daarin doorontwikkelt. Het panel heeft het vertrouwen dat de opleiding deze koers kan doorzetten en adviseert bij de doorzetting van de HILL-bouwstenen en de programmatische toetsing te investeren in een gemeenschappelijke kennisbasis, eenzelfde taalgebruik en waar nodig bedachtzame implementatie en temporisering.

Het panel komt tot de conclusie dat alle standaarden voldoen aan de basiskwaliteit.

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten sluiten duidelijk aan op de landelijke uitgangspunten qua niveau en oriëntatie. Dit is helder, compleet en overzichtelijk gedocumenteerd, wordt ook duidelijk gecommuniceerd naar de studenten en is goed afgestemd met het werkveld. Een aandachtspunt ligt bij preciezere duiding van betekenis van de 'i', de gewenste impact en de daaronder liggende interlevensbeschouwelijke opvattingen.

Oriëntatie en inhoud

De opleiding levert een sterk opgezet programma dat met de verschillende varianten en leerroutes en in de werkplek veel mogelijkheden biedt om de gewenste beroeps- en onderzoeksvaardigheden te verwerven. De wisselwerking tussen binnenschools leren en werkplekleren is goed en sterk opgezet met de praktijkscholen, met name in het Samen Opleiden netwerk waar een goede start mee is gemaakt. Het programma kent een heldere en mooi opgebouwde lijn in onderzoekend leren.

Het is knap hoe studenten via studieroutes en keuzeprogramma's hun eigen leerroute en profiel vorm en kleur kunnen geven. Vakinhoudelijk komen de goede onderwerpen aan bod en de kennisbases wordt gedekt in de majorfase. Wel wensen studenten soms meer diepgang en achtergrondkennis.

Leeromgeving

Het High Impact Learning that Lasts-model staat centraal bij de didactisch vormgeving en inrichting en past goed. De betrokkenheid van het werkveld levert rijke authentieke beroepssituaties voor school- en praktijkopdrachten. De Professionele Leergemeenschappen (PLG) bieden een mooi instrument voor studentgericht onderwijs. Wel kan de opleiding de doelen nog meer verduidelijken en de uitvoering uniformeren. Zo zien met name deeltijdstudenten niet altijd de meerwaarde in van ingeroosterde PLG zonder begeleiding. De opleiding werkt aan meer hybride en flexibeler onderwijs en de invoering van programmatisch toetsen (zie ook standaard 10). Dat vergt nog doorontwikkeling.

Instroom en begeleiding

De opleiding investeert veel en gericht in optimalisering van de goede aansluiting op de vooropleidingen, samen met andere onderwijsinstellingen. Daarbij wordt ingespeeld op maatschappelijke uitdagingen en onderwijsontwikkelingen. Het honderddagenprogramma valt daarbij positief op. Het zorgt ervoor dat studenten zich gekend en snel thuis voelen. Studenten weten waar zij aan toe zijn en bij wie ze terecht kunnen. Het studieloopbaanbegeleidingsprogramma vormt een duidelijke leerlijn door het hele programma en past bij de onderwijsvisie. Zeer positief is het Mirro-programma dat studenten gerichte ondersteuning biedt bij psychosociale vraagstukken. De begeleiding tijdens het werkplekieren is goed afgestemd tussen de instituuts- en de schoolopleiders.

Personeel

Het onderwijs wordt verzorgd door een capabel en goed gekwalificeerd team, dat groeit in omvang. Het team is in de ogen van het panel capabel om de vernieuwingen, vakdidactisch, onderwijskundig en toetstechnisch, goed door te zetten mede gesteund door de inzet van de lectoren.

Voorzieningen en informatievoorziening

De opleiding is in Amsterdam en Alkmaar gehuisvest binnen goed voorziene gebouwen, met goed uitgeruste vaklokalen en specifieke ruimtes zoals het Speleon en Exploreon. De samenwerking met de buur-basisschool maakt de praktijk nabij voor de studenten. De opleiding werkt bewust aan verbetering van de ondersteunende ict- en onderwijssystemen. Studenten zijn tevreden over de informatievoorziening.

Kwaliteitszorg

De opleiding laat een sterke kwaliteitscultuur zien gericht op zowel teamontwikkeling als onderwijsontwikkeling en de onderlinge verbinding daartussen. Met partnerscholen is er oog voor de borging van het werkplekieren. De plan-do-check-act-cyclus wordt goed doorlopen met de diverse gremia. Naar studenten kunnen de genomen verbetermaatregelen duidelijker worden gecommuniceerd. De opleiding kan haar doelen duidelijker markeren, kwalitatief of narratief. Daarmee kan het duidelijker wanneer een succes wordt behaald of wanneer ergens moet worden bijgestuurd.

Toetsing

Het toetsbeleid is duidelijk uitgewerkt en biedt houvast. De opleiding hanteert een variatie aan toetsvormen met een mooie opbouw van kennis naar begrip en toepassing. De toetsing wordt steeds authentieker passend bij beroepssituaties met oog voor transfervaardigheden.

Aandachtspunt ligt bij het vele schrijfwerk voor studenten bij verslagen; dat kan geconcentreerder en met meer focus worden opgezet. Het panel benadrukt het belang van een bedachtzame invoering van programmatisch toetsen. Belangrijk daarbij is het hanteren van eenzelfde taalgebruik.

De borging van de toetskwaliteit is stevig neergezet. De examencommissie kan zich meer gaan richten op het 'borgen' en wat meer afstand nemen van het 'zorgen'.

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding bewaakt het niveau van de afstudeerproducten goed. Het panel is ervan overtuigd dat de studenten met de afstudeerproducten de gewenste leerresultaten behalen. Het werkveld is enthousiast over de afgestudeerden die snel en goed hun weg kunnen vinden als startende leerkracht. Studenten studeren af met een mooie mix van eindwerken, passend bij de uitstroomprofielen, het gewenste niveau en de actualiteit in het vakgebied. Enthousiast is het panel over de artikelen die kort en bondig worden geschreven en de verantwoording van gemaakte keuzes betreffende onder andere onderzoeksmethodes, betrouwbaarheid en validiteit van de resultaten. De inbreng van lectoren en de drie grote thema's waarbinnen studenten afstuderen is positief, evenals het instellen van een afstudeercommissie. Het panel adviseert wel een go-no go beslissing te implementeren na het presenteren van een onderzoeksvoorstel, zodat onderzoeksvragen voldoen aan gestelde criteria en er geen onderzoek wordt gedaan op basis van onvoldoende onderzoeksvragen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Schets van de opleiding	10
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	13
Standaard 2 Oriëntatie	16
Standaard 3 Inhoud	18
Standaard 4 Leeromgeving	21
Standaard 5 Instroom	24
Standaard 6 Personeel	26
Standaard 7 Voorzieningen	28
Standaard 8 Begeleiding	29
Standaard 9 Kwaliteitszorg	31
Standaard 10 Toetsing	33
Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten	36
Eindoordeel over de opleiding	39
Aanbevelingen	40
Bijlagen	41
Bijlage 1 Bezoekprogramma	42
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	44

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot Leraar Basisonderwijs van Hogeschool iPabo. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool IPABO en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2021 Uitgebreide Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 26 oktober en 10 november 2021. Het visitatiepanel bestond uit:

Mevrouw dr. G.M.T. Geerdink (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw dr. D.M.A. Sluijsmans (domeindeskundige)

Mevrouw dr. E. Alake-Tuenter (domeindeskundige)

Mevrouw M.K. Valk (studentlid)

Mevrouw ir. M. Dekker-Joziase, seniorauditor van NQA, trad op als auditor van het panel.

De Opleiding Leerkracht Basisonderwijs is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Pabo groep Radiant. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Voorafgaand is afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie met bijlagen aangeboden.

Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de laatste twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de zogenaamde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezokedag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleiding.

Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Daar is geen gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, dat is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 24 februari 2022

Panelvoorzitter

dr. G.M.T. Geerdink

Auditor

ir. M. Dekker-Joziase

Schets van de opleiding

De Hogeschool IPABO biedt opleidingen gericht op het basisonderwijs, kinderopvang en voorschoolse educatie. De hogeschool telt jaarlijks circa 1200 studenten en biedt naast de Bacheloropleiding tot Leraar Basisonderwijs ook de Associate Degree opleiding Pedagogisch Educatief Professional en diverse programma's voor zij-instromers, nascholing en in-company-trajecten.

De i van IPABO staat voor interlevensbeschouwelijk; de houding om open te staan voor religie of geen religie en met oog voor de persoon of de context waarin wordt gewerkt. In het onderwijs is er aandacht voor religieuze stromingen, levensbeschouwelijke vraagstukken, diversiteit en inclusiviteit (*Instellingsplan 2020-2024 Talent voor de toekomst*). De i staat ook voor impact: het opleiden van studenten tot professionals die het verschil kunnen maken. Beide definities van de 'i' werken door in de opzet en uitvoering van de bacheloropleiding.

De Bachelor tot Leraar Basisonderwijs wordt aangeboden in vier verschillende varianten:

- voltijd, inclusief keuze studieroute Sportklas, inclusief keuze 4-jarige studieroute Jonge kind (pilot)
- universitaire pabo voor vwo-instromers
- deeltijd
- deeltijd verkort

Op locatie Amsterdam worden alle varianten en studieroutes aangeboden. In Alkmaar kunnen studenten de voltijdvariant, inclusief pilot Jonge kind en de studieroute Sportklas volgen. De opleiding werkt aan de ontwikkeling van een studieroute Oudere Kind.

Sinds 2016 is de instroom bij beide locaties gestegen, van in totaal 303 instromers in 2017 naar 432 in 2020. In 2021 daalde de instroom weer, maar deze ligt nog steeds tien procent hoger dan in 2017. De grote stijging in 2020 ligt voornamelijk bij de voltijd- en de deeltijdvariant in Amsterdam. De vierjarige deeltijdvariant is verdubbeld naar 63 instromers terwijl de verkorte deeltijd juist is geslonken van 35 naar 23 instromers. De academische pabo heeft een stabiele instroom van circa 20 studenten. De sportklassen zijn nu twee jaar stabiel met een instroom van rond 30 studenten per locatie. Dit lijkt in Alkmaar enigszins ten koste te gaan van de reguliere voltijd waar de instroom juist met 30 is gezakt naar 89 instromers in 2021.

Sinds de vorige visitatie in 2015 heeft de opleiding een curriculumvernieuwing ingezet die in 2019 is afgerond. De vernieuwing was gericht op een meer flexibele inrichting van het onderwijs met meer keuzevrijheid en meer regie voor de student. Ten tijde van de visitatie zijn alle vier voltijd studiejaar doorlopen in de nieuwe vorm. De opleiding richt zich nu met name op het evalueren en bijstellen. In navolging van de voltijd wil men nu ook meer keuzevrijheid inbouwen in de deeltijdopleiding. De kleinere omvang van de deeltijd is daarbij een uitdaging, omdat er ook voldoende omvang moet zijn per keuzeroute.

Spelend en Onderzoekend Leren is het leidend kader voor eigentijds onderwijs met veel autonomie en keuzevrijheid voor de studenten. De opleiding werkt op dit punt samen met het Kenniscentrum Spelend en Onderzoekend Leren. Samen met lectoren en onderzoekers werkt de opleiding aan de ontwikkeling van nieuwe handelingsmogelijkheden ter verbetering van het onderwijs. Ook in de samenwerking met basisscholen wordt gewerkt aan een onderzoekende

houding bij leerkrachten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de expertiseruimtes, Speleon en Exploreon.

De samenwerking met het werkveld/de basisscholen krijgt vorm in Professionele Leergemeenschappen (PLG's). Focus ligt bij de ontwikkeling en inzet van leeractiviteiten die in samenwerking met collega's worden ondernomen en die resulteren in een verandering in cognitie en/of gedrag. De opleiding en basisscholen in de regio willen de kansenongelijkheid voor kinderen in het onderwijs doorbreken. Het handelen van de leerkracht is daarbij essentieel en vereist een bepaalde attitude met reflectie, ethische overwegingen en kritisch denken. Dit zijn ankerpunten in de aandacht voor professionele ontwikkeling.

De opleiding is aspirant-lid in het Samen Opleiden traject. Samen met zeven schoolbesturen in Noord-Holland ('Samen Opleiden Noord-Holland') werkt de opleiding aan de verdere ontwikkeling van het samen opleiden van leerkrachten. Deze 7 besturen omvatten samen zo'n 20 % van alle stagescholen. In het samen opleiden worden praktijk en theorie geïntegreerd en als logisch geheel aangeboden aan studenten om als zinvol te worden ervaren. De opleiding werkt met opleidingsscholen samen bij de ontwikkeling van het pabo-curriculum en er is intensieve samenwerking tussen IPABO-docenten en basisschoolleerkrachten door onder andere goede afstemming tussen de instituuts- en schoolopleiders.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)	Opleiding Leerkracht Basisonderwijs
ISAT-code CROHO	34808
Oriëntatie	hbo
Niveau opleiding	bachelor
Graad	Bachelor of Education
Aantal studiepunten	240 EC
Variant(en) incl. een evt. 3 jarig traject voor VWO bij een hbo-bacheloropleiding	Voltijd Deeltijd
Opleidingslocaties	Alkmaar en Amsterdam
Onderwijstaal	Nederlands

Terugblik vorige visitatie

Vanuit de vorige visitatie in 2015 heeft de opleiding een aantal aanbevelingen ontvangen, die serieus zijn opgepakt en meegenomen. Hieronder een korte samenvatting met in cursief een aantal aandachtspunten uit de vorige visitatie.

In de *curriculumvernieuwing* is meer aandacht gegeven aan *horizontale en verticale samenhang* en het *meer holistisch opleiden en beoordelen* met aandacht voor professionele ontwikkeling van de leerkracht. Met de vernieuwing van het curriculum is gekozen voor een *vernieuwende didactische aanpak* (HILL) waarbij de *PLG-lijn* is uitgewerkt als werkvorm naast de hoor- en werkcolleges. In de *leergemeenschappen* vindt de ontmoeting tussen studenten en docenten plaats rond thema's. Daar is meer ruimte om eigen vragen en interesses in te brengen en kan de student meer de eigen regie vormgeven. De ontwikkeling van de student tot leraar basisonderwijs is daarmee meer centraal komen staan.

Met de verschillende varianten en studieroutes wordt goed *aangesloten op de verschillende achtergronden van instromende studenten*. Via de partnerschappen met de beroepspraktijk zet de hogeschool/opleiding zich uitgebreid in voor het vergroten van het potentieel aan onderwijspersoneel en het ontwerp van passende studieroutes.

In het programma is meer keuzevrijheid ingebouwd via het uitgebreide keuzeprogramma, de leeftijdsspecialisatie, de denominatiekeuze en het uitstroomprofiel bij het afstuderen (zie standaard 4).

Met de Corona-pandemie is de laatste jaren een versnelling gegeven aan de reeds gestarte *invoering van meer blended onderwijs* en projecten op gebied van digitalisering. Dit heeft duidelijk meer plek gekregen in het curriculum, dat gezamenlijk met de beroepspraktijk is ontwikkeld.

Standaard 1

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, met alle varianten.

De beoogde leerresultaten sluiten duidelijk aan op de landelijke uitgangspunten en kaders voor de Opleiding tot Leraar Basisonderwijs en voldoen daarmee aan de landelijke eisen qua niveau en oriëntatie en aan de landelijke voorgeschreven kennisbasis voor leraren primair onderwijs. Dit is helder, compleet en overzichtelijk gedocumenteerd in onderliggende stukken en wordt ook duidelijk gecommuniceerd naar de studenten. De leerresultaten zijn in intensieve en brede samenwerking met het werkveld tot stand gekomen en gericht afgestemd met vertegenwoordigers uit regionale overlegplatforms. Het werkveld is positief over de versterking van de betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding en het opstellen van de leerresultaten. Een aandachtspunt ligt bij preciezere duiding van betekenis van de 'i', de gewenste impact. De opleiding kan daar met werkveldpartners meer op één lijn komen en toewerken naar een eenduidiger beeld en taalgebruik; bijvoorbeeld staat de 'i' voor de leerkracht met impact of de leerkracht met veerkracht?

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De opleiding leidt samen met de beroepspraktijk leerkrachten op die kinderen kunnen begeleiden in hun ontwikkeling, in een veilige professionele leeromgeving die handvatten biedt om een spelende, nieuwsgierige en onderzoekende grondhouding bij kinderen te ontwikkelen. Het doel is onvergetelijke, inspirerende leraren af te leveren die alle kinderen verdienen, vol denkkracht, daadkracht en veerkracht. Leerkrachten die een onderwijsomgeving kunnen ontwerpen waarin elke leerling zich uitgedaagd voelt om te exploreren, zichzelf kan zijn en talenten kan ontwikkelen. Oog voor diversiteit en kanselijkheid zijn daarbij belangrijke uitgangspunten, waarbij studenten continu in verbinding zijn met elkaar en met de omliggende wereld.

Dit vraagt van (aanstaande) leerkrachten en docenten een persoonlijke overtuiging en gedrevenheid, die IPABO vormgeeft met de aandacht voor interlevensbeschouwelijkheid (open staan voor religie of geen religie) en de aandacht voor impact. Twee centrale waarden bij het opleiden van leerkrachten die het verschil kunnen maken voor een leerling.

Interlevensbeschouwelijkheid zit als het ware in het DNA van de opleiding ingebouwd. De 'i' van impact is in voorgaande jaren meer centraal komen te staan en wordt uitgewerkt in het *Opleidingsplan*. Impact staat ook voor de student die ontdekt wie hij/zij is en zich leert te verhouden tot anderen van welke culturele of levensbeschouwelijke achtergrond dan ook.

In de gesprekken die het panel voerde blijkt dat 'impact' door de gesprekspartners vaak vanuit het eigen perspectief wordt uitgelegd, bijvoorbeeld als 'leerkracht met veerkracht'. De opleiding kan in de komende jaren werken aan een eenduidiger beeld van 'het opleiden met impact', opdat eenzelfde beeld en doel ontstaat bij docenten, studenten en werkveldpartners met eenzelfde taalgebruik. Dan kan de impact net als de interbeschouwelijkheid nog sterker een kenmerkende kracht worden van de opleiding.

Beoogde leerresultaten

De opleiding werkt met de kaders van het landelijk beroepsprofiel Bachelor Leerkracht Basisonderwijs, met de daarin beschreven bekwaamheidseisen op vakinhoudelijk, vakdidactische en pedagogisch gebied. Daarnaast volgt de opleiding de in het landelijk profiel beschreven kerntaken en competenties. In het landelijke profiel is ook de dekking van de generieke hbo-competenties gedekt en de niveau-indicatoren volgens de Dublin descriptor en het Europees kwalificatieraamwerk (NLQF-6).

De opleiding heeft in het *Raamleerplan 2021-2022* de bekwaamheidseisen uitgewerkt naar de niveaus per studiejaar: jaar 1 opleidingsbekwaam, jaar 2 minorbekwaam, jaar 3 werkplekbekwaam en jaar 4 startbekwaam. De student doorloopt de bekwaamheidseisen met een opbouw in complexiteit van vakbekwaam handelen en dynamiek en een diversiteit aan contexten in de stagewerkpraktijk. De commissie geeft een compliment voor de wijze waarop dit is uitgewerkt en helder is verantwoord via centrale programmalijnen en beroepstaken (zie ook volgende standaarden). In het Raamleerplan is dit consistent uitgewerkt in blauwdrukken per opleidingsvariant met een heldere opbouw en inhoudsbeschrijving van de curricula.

Afstemmen (internationale) beroepenveld

De opleiding werkt in het partnerschap Samen Opleiden Noord-Holland nauw samen met de schoolopleiders en mentoren van zeven schoolbesturen uit de regio. Er is een werkgroep met vertegenwoordigers uit het werkveld gevormd waar in gezamenlijkheid de leerresultaten en het curriculum van de opleiding wordt ontwikkeld. Reflectie, werken met leeruitkomsten en PLG zijn centrale kernwaarden bij het gezamenlijk opleiden van studenten en ook bij de professionalisering van alle betrokkenen in de opleiding en in het werkveld. In 2023 wordt dit naar verwachting bestendigd in de opleidingsschool Samen Opleiden en Professionaliseren. Samen met het Kenniscentrum Spelend en Onderzoekend Leren wordt gewerkt aan de doorontwikkeling en uitbreiding van de PLG's binnen de opleidingsscholen. Deze manier van werken spreidt ook uit naar overige stagescholen, hoewel nog in mindere mate.

In samenwerking met het landelijk expertisecentrum Jonge Kind wordt de in 2020-2021 gestarte pilot studieroute Jonge Kind verder ontwikkeld. Ook daarbij wordt nauw afgestemd met het werkveld.

Het panel constateert dat de opleiding brede en rijke contacten en partnerschappen onderhoudt en het werkveld nauw betreft bij de bepaling van de eindkwalificaties, het actueel houden van het curriculum en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Ook bij de ontwikkeling van studievarianten en -routes is het werkveld nauw betrokken. Schoolopleiders overleggen geregeld met de werkveldcommissie en de beroepsadviescommissie. Een vertegenwoordiger uit het werkveld heeft ook zitting in de opleidingscommissie. Het werkveld wordt ook betrokken bij het formuleren van (stage)opdrachten binnen het curriculum. Het partnerschap Samen Opleiden werkt daar als een vliegwiel voor de ontwikkeling van het onderwijs. Het werkveld ziet een duidelijke verbetering in de samenwerking met de IPABO. Scholen uit de regio zijn daar enthousiast over en willen vroegtijdig worden betrokken.

Het panel ziet dat de opleiding goed voeling houdt met ontwikkelingen in het onderwijs en in de regio.

De opleiding is actief op diverse fronten:

- in de Taskforce Amsterdam Lerarentekort werkt men samen met gemeenten, schoolbesturen en kennisinstellingen aan het oplossen van het lerarentekort in de regio;
- met twaalf schoolbesturen werkt de opleiding samen in het Samenwerkingsverband SPS (Samen Professioneel Sterk) aan het Regionaal Aanpakken van het Personeelstekort, met oog voor een breed onderwijsaanbod om meer potentieel aan onderwijspersoneel aan te trekken en op te leiden, bijvoorbeeld met de verkorte deeltijdroutes en goede doorstroommogelijkheden; dit gebeurt in het kader van 'samen opleiden', 'samen onderzoeken' en 'samen professionaliseren';
- in de regionale Alliantie in het kader van het bestuursakkoord wordt gewerkt aan vergroting van de aantrekkelijkheid van de opleiding en het vak van leerkracht basisonderwijs;
- in Radiantverband werkt men samen aan onderwijsontwikkeling, internationalisering, praktijkgericht onderzoek, professionalisering van docenten, ontwikkeling van passend meesterschap en ICT-toepassingen.

Standaard 2

Oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeksvaardigheden te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, met alle varianten. Het opleidingsprogramma biedt, met de verschillende varianten en leerroutes, ruime mogelijkheden om de gewenste beroeps- en onderzoeksvaardigheden te verwerven. Het werkplekleren speelt een grote rol, aangezien studenten met ingang van cursusjaar 2022-2023 conform landelijke afspraken minimaal veertig procent van het programma in het werkveld op stage- en opleidingsscholen doorlopen. Daar doen studenten brede en diverse beroepservaring op, waarbij er continue wisselwerking is tussen theorie en praktijk. Dit ziet het panel ook bevestigd in de aansprekende en herkenbare praktijkopdrachten die passen bij de centrale thema's per semester. Het werkplekleren wordt bevorderd in het Samen Opleiden met nauwe afstemming qua werkwijzen en begeleiding tussen instituutopleiders van de opleiding en schoolopleiders en mentoren van de basisscholen. De opleiding heeft een sterke band met de opleidingsscholen en ontvangt van het panel de aanmoediging om het samen opleiden geleidelijk verder uit te breiden naar partnerscholen.

De lijn van onderzoekend leren wordt volgens het panel mooi in het programma opgebouwd; van het stimuleren van een nieuwsgierige onderzoekende houding tot aan de uitvoering van praktijkgericht onderzoek. Daarbij is er een koppeling aan 'de leraar met impact'. De elementen van de onderzoekslijn zijn duidelijk uitgewerkt, wel kunnen studenten daar nog bewuster op worden geattendeerd.

Onderbouwing

Het panel constateert dat het opleidingsprogramma, binnen alle varianten en studieroutes, ruime mogelijkheden biedt om beroeps- en onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Dit blijkt ook uit de aandacht voor de ontwikkeling van een professionele onderzoekende houding. Het spelend en onderzoekend leren, een leidraad in het nieuwe curriculum, is gericht op de ontwikkeling van de benodigde vaardigheden.

Beroepsvaardigheden

De centrale kracht in het opleidingsprogramma is het werkplekleren: direct vanaf de start volgen studenten een dag per week stage op een opleidings- of stageschool en doorlopen alle bouwen van de basisschool. Ze voeren praktijkopdrachten uit in de scholen en nemen onderwerpen vanuit de praktijk mee naar de opleiding. De samenwerking met de praktijk is breed en het meest intensief met de partners binnen Samen Opleiden Noord-Holland. Het doel is om in 2024-2025 werkplekleren volledig in het partnerschap te kunnen laten plaatsvinden. De opleiding krijgt de aanmoediging van het panel om dit geleidelijk uit te breiden. Ten tijde van de visitatie volgde zo'n vijftien procent van de studenten een stage bij een opleidingsschool. De opleiding heeft ook goed contact met niet-opleidingsscholen en is voornemens te onderzoeken of en wat de verschillen zijn tussen de opbrengsten van het werkplekleren binnen opleidingsscholen en niet-opleidingsscholen.

Het werkplekleren wordt zeer gewaardeerd door de studenten. Zij zijn positief over de praktijkopdrachten die steeds meer in de context van de opleiding worden uitgevoerd met

toenemende complexiteit en verantwoordelijkheid. Het panel vindt de praktijkopdrachten aansprekend en passend bij de centrale thema's per semester. Stageopdrachten zijn flexibel genoeg om in verschillende contexten uit te voeren. Dit wordt ook door het werkveld als positief ervaren. Studenten geven ook aan dat er door het werken in de PLG's veel ruimte is om praktijkvoorbeelden vanuit de stages in te brengen in de leergroepen en daarmee veel van elkaar te leren. Studenten zien een goede koppeling tussen lessen op school en de praktijkstages, waarbij kennis en theorie uit ondersteunende vakken 'just in time' wordt aangeboden.

Studenten zijn in het studentenhoofdstuk van de zelfevaluatie en in het gesprek met het panel positief over de stagemogelijkheden. De eerste jaren lopen zij vaak stage bij een van de aangesloten schoolbesturen, wat een zekere kwaliteit waarborgt. Door Samen Opleiden zijn er korte lijnen tussen de school en de opleiding en is er overeenstemming over de manier van begeleiden en beoordelen. Werkveldvertegenwoordigers melden in een eigen hoofdstuk in de zelfevaluatie dat de praktijkmentoren goed ingelicht en geschoold zijn over de aard en inhoud van de stageopdrachten en de opzet en eisen van het werkplekleren. Studenten voelen dat ze klaargestoomd worden om pakkende, inspirerende en effectieve lessen te geven. Daarbij merken ze wel op dat er meer aandacht kan uitgaan naar de neventaken van een leraar, bijvoorbeeld oudercontact, vergaderingen voorbereiden en administratieve taken.

Onderzoeksvaardigheden

Spelend en onderzoekend leren is het leidend kader voor eigentijds onderwijs met veel autonomie en keuzevrijheid voor de studenten. Het panel is positief over de intensieve samenwerking met het IPABO Kenniscentrum Spelend en Onderzoekend Leren. Aan ieder uitstroomprofiel is een lector of senioronderzoeker verbonden, die actuele ontwikkelingen inbrengen op het gebied van onderzoek. Samen met lectoren en onderzoekers werkt de opleiding aan de onderzoekslijn en werkt men aan de ontwikkeling van nieuwe handelingsmogelijkheden ter verbetering van onderwijs. Ook in de samenwerking met basisscholen wordt gewerkt aan een onderzoekende houding bij leerkrachten, met als doel om bekwaamheden te onderhouden en het onderwijs actueel en passend te houden.

Het panel ziet een duidelijk opgezette onderzoeksleerlijn waarbij studenten ieder jaar werken aan kleinere onderzoeken en de ontwikkeling van een onderzoekende houding. De onderzoekslijn is beschreven door de lectoren in samenspraak met de docenten en het werkveld. Verbeterpunt ligt bij het duidelijker communiceren naar studenten over de opzet, inhoud en doelen van de onderzoekslijn. Het team van de opleiding is zich daarvan bewust en werkt aan gerichtere communicatie en benoeming hoe en waar de onderzoeksvaardigheden in het curriculum aan de orde komen.

In de universitaire pabo wordt het curriculum opgezet en uitgevoerd in samenwerking tussen Hogeschool IPABO en de Vrije Universiteit. De universitaire pabo wordt zeer positief gewaardeerd door studenten die meer uitdaging zoeken. Zij waarderen de academische diepgang. Wel wordt geconstateerd dat de verbinding theorie-praktijk sterker kan worden ingezet en wordt er gewerkt aan een betere aansluiting door het afstuderen meer te laten aansluiten op de praktijkvraag uit de stagescholen. Het panel ondersteunt dat omdat het kan bevorderen dat ook universitair geschoolde leerkrachten meer voor het primair onderwijs kiezen. Een mooi detail is dat een afgestudeerde van de universitaire pabo nu zelf docent is en daarmee de rol van ervaringsdeskundige vervult naar studenten die de universitaire pabo overwegen.

Standaard 3

Inhoud

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, met alle varianten.

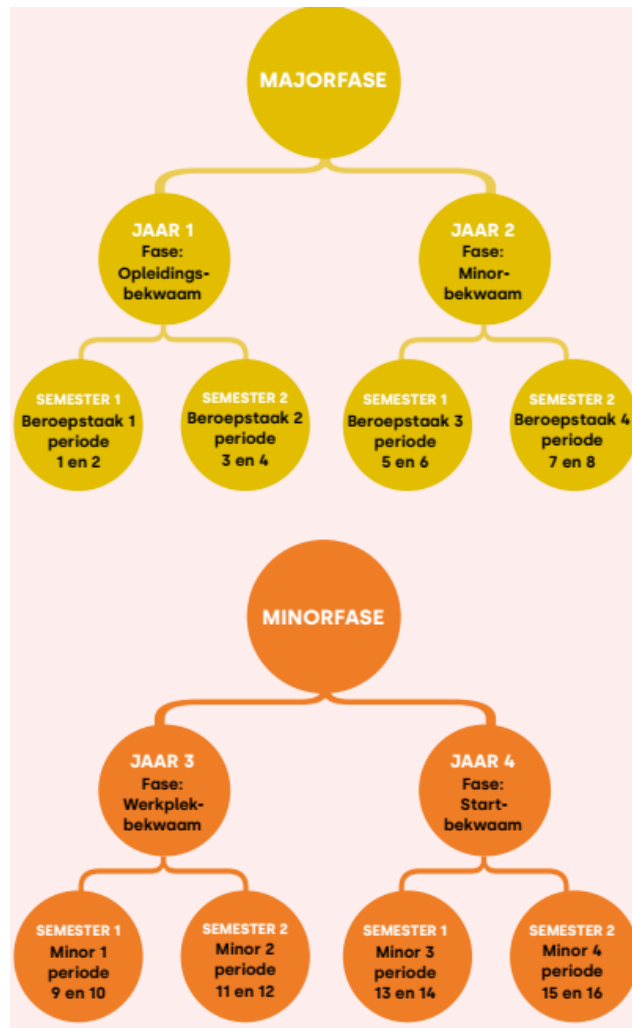
De opleiding verzorgt een sterk programma qua opzet en inhoud en biedt studenten ruime en gevarieerde mogelijkheden om de leerresultaten te behalen. De opzet met major- en minorfasen, centrale beroepstaken, vakoverstijgende thema's en heldere leerlijnen is overzichtelijk. In de minorfase moeten studenten kiezen voor een uitstroomprofiel. Het panel vindt het knap hoe de opleiding het mogelijk maakt dat studenten via studieroutes en keuzeprogramma's hun eigen leerroute en profiel vorm en kleur kunnen geven.

Vakinhoudelijk komen de juiste onderwerpen aanbod en de kennisbases wordt gedekt in de majorfase. Wel wensen studenten soms meer diepgang en achtergrondkennis. Het team van de opleiding kan dit stimuleren door ook zelf meer duidelijk te maken vanuit welke theorie, literatuur en modellen er wordt onderwezen.

Onderbouwing

Opbouw en leerlijnen

Het panel ziet een stevig basisonderwijsprogramma dat een heldere, logische en stevige opbouw kent in de major- en minorfasen. In het *Opleidingsplan*, de *Opleidingsgids* en in het *Raamleerplan* is de opzet in alle fasen en leerlijnen consequent benoemd en uitgewerkt in de modulebeschrijvingen naar leerdoelen, niveau-indicatoren, toetswijze en -criteria en blauwdrukken per studievariant en -route. In de majorfase staan de beroepstaken en de kennisbasis centraal. Studenten werken in beide fasen aan vakoverstijgende thema's, waar vakinhoudelijke onderdelen worden ondersteund vanuit drie leerlijnen: de onderzoekslijn, de PLG-lijn (zie standaard 4) en de SLB-lijn (zie standaard 8). Het panel concludeert dat het programma een weldoordachte en stevige horizontale (binnen onderwijsperioden) en verticale (tussen onderwijsperioden en studiejaren) opbouw kent.

Figuur Indeling voltijd en deeltijdprogramma. Bron Zelfevaluatie rapport

Inhoud

Het panel complimenteert de opleiding met de wijze waarop het programma in de verschillende studieroutes is opgebouwd. Het panel vindt dat de opleiding een rijke leeromgeving biedt vol ruimte voor verbinding, verwondering en verdieping en daarmee voor spelend en onderzoekend leren. De leerlijn werkplekleren staat centraal in alle studie jaren. Met het basisprogramma in de eerste 2,5 jaar wordt het pedagogisch, didactisch en reflectief handelen geborgd en wordt er gewerkt aan de leerkrachtrollen. De beroepstaken bieden ruimte voor verdieping en voor verbinding. De kennisbasis met de vakinhouden per schoolvak zit stevig verankerd in de eerste twee studie jaren.

In de hogere studie jaren is er meer ruimte voor de student om via keuzeonderwijs een eigen profiel te vormen, passend bij de eigen leervragen en talenten. In de eerste twee studie jaren zijn er legio keuzevakken en in minor 2 volgen studenten een vrije keuzeminor gericht op verdieping of verbreding. In minor 1 verdiepen studenten zich in de gekozen leeftijdsspecialisatie en de onderzoeksmatige aanpak voor deze doelgroep. Vanaf minor 1 verdiepen studenten zich in de gekozen godsdienst/levensbeschouwing. In de minorfase, met name het vierde studiejaar, verdiepen studenten zich in het gekozen uitstroomprofiel (Spelend leren, Onderzoekend leren of Diversiteit & Burgerschap) en werken zij aan hun professionele ontwikkeling. Het eindniveau en de studenteigen profilering komen op eindniveau tot uiting in de LIO-stage, het minor-3-portfolio

en het afstudeerartikel. Voor studenten die een extra uitdaging aankunnen, zijn er de studieroute Sportklas en de mogelijkheid om de universitaire pabo te volgen die samen met de Vrije Universiteit is ontwikkeld en wordt verzorgd.

De vele keuzemogelijkheden (3-6 EC voor semester 2-5) doen volgens het panel recht aan de diversiteit onder studenten en in het werkveld. De keuzeprogramma's bieden aansluiting op de eigen interesses en leervragen van studenten en op actualiteiten. In deze onderdelen mixen de studentcohorten, waardoor studenten ook veel leren van elkaar. Het panel is van mening dat de keuzeprogramma's de studenten motiveren, omdat ze aansluiten bij de leervragen van de student en deze daarmee zelf verdieping kan zoeken waar dat nodig is. Het panel vindt het knap dat de opleiding de keuzemogelijkheden vaker per jaar aanbiedt, zodat studenten dit kunnen kiezen wanneer een onderwerp goed past bij bijvoorbeeld het werkplekleren. Om goede keuzes te kunnen maken, doen studenten in de eerste jaren ervaring op met de verschillende contexten en typen onderwijs. Sommige thema's zijn meer populair, zoals motiveren van leerlingen en kindermishandeling/trauma. Het panel adviseert om te blijven evalueren welke opbrengsten van de keuzeprogramma's ook zinvol zijn voor het reguliere curriculum.

De gehele curriculumopzet wordt bewaakt door de curriculumcommissie qua inhoud, samenhang en actualiteit. Het onderwijs management team bestaande uit de opleidingsmanager en de teamleiders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het curriculum.

Verbeterpunten ziet het panel bij de punten die studenten benoemen: aandacht voor neventaken van leerkrachten en meer aandacht voor theoretische onderbouwing. Dat laatste kan de opleiding ook voorleven door in het onderwijsprogramma de gebruikte bronnen en onderleggers aan te duiden. Daarmee wordt het ook voor studenten duidelijker wat kwalitatief goede, relevante en betrouwbare bronnen zijn om te gebruiken in werkstukken en eindverslagen (zie ook standaard 11).

Een ander aandachtspunt ligt voor het panel bij de uitstroomprofielen. Deze zijn nu afgestemd met het werkveld en daarmee interessant, actueel en relevant. Het panel adviseert de opleiding om met het betrokken werkveld goed te blijven monitoren of de uitstroomprofielen voldoen of dat er bijstelling nodig is qua inhoud of aantal, gezien de snelle veranderingen in het werkveld.

Standaard 4

Leeromgeving

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, met alle varianten.

De opleiding hanteert duidelijk het HILL-model voor de vormgeving en inrichting van het programma en de onderwijsprocessen. Dit levert een mooie opleidingsdidactiek die ook richtinggevend is voor de rol van de docent als opleider. De opleiding is daarbij in ontwikkeling en op de goede weg, aldus het panel. Het is daarbij positief dat vertegenwoordigers uit het werkveld nauw worden betrokken door het participeren in de opleidingscommissie en de curriculumcommissie en vanuit de werkveldcommissie. Dat levert interessante en rijke authentieke beroepssituaties voor school- en praktijkopdrachten.

Het werken met Professionele Leergemeenschappen (PLG) is een mooi instrument dat het onderwijs ondersteunt en studentgericht opleiden mogelijk maakt. Wel kan de opleiding de doelen nog meer verduidelijken opdat de uitvoering meer uniform kan plaatsvinden. Daarin is volgens studenten nog (te) veel variatie mogelijk.

De opleiding werkt aan de verdere ontwikkeling van hybride onderwijs en flexibilisering van het onderwijs en de invoering van programmatisch toetsen (zie ook standaard 10). Het panel begrijpt de overwegingen hierbij en adviseert de opleiding om bij de pilots de studenten goed mee te nemen in wat dit betekent voor hun eigen regie en de studeerbaarheid. De ontwikkeling van meer hybride onderwijs is door de Corona-pandemie in een versnelling gekomen.

Onderbouwing

Didactisch concept

Zoals eerder vermeld, ligt de focus bij het opleiden van leerkrachten met impact die zich blijvend professionaliseren. Om dat te bereiken hanteert de opleiding het HILL-model (High Impact Learning that Lasts) van Dochy met zeven bouwstenen:

1. werken in authentieke beroepssituaties
2. studentregie over het eigen leerproces
3. leren in teams onder aanwezigheid van coaches
4. hybride leren
5. leren in verbinding en in acties, leren door te doen
6. flexibiliteit en keuzevrijheid
7. assessment as learning.

Het werken met dit model is toegelicht en uitgebeeld bij de start van de visitatiedag en het panel herkent de bouwstenen in het onderwijs van de opleiding en de wijze waarop docenten enthousiast bezig zijn om dit vorm te geven, ook vanuit de eigen rol als opleider. De bouwstenen 1, 2, 5 en 6 zijn in voorgaande teksten al aan de orde gekomen. Bouwstenen 3 en 4 komen hier en in volgende standaarden aan de orde. Bouwsteen 7 is onderdeel van standaard 10.

Het panel vindt het zeer positief dat vertegenwoordigers uit het werkveld via de opleidingscommissie en de curriculumcommissie en werkveldcommissie nauw worden betrokken. Dit levert herkenbare en rijke authentieke beroepssituaties voor binnenschoolse opdrachten en

voor praktijkopdrachten. Studenten krijgen kennis en handvatten voor toepassing en oefening tijdens het werkplekleren. Het werken in PLG-groepen werkt daarbij stimulerend voor de ontwikkeling van vaardigheden, het cyclisch leren en de transfer van kennis en ervaring naar de praktijk en naar volgende studiefasen. Het panel vindt het positief dat er daarbij veel aandacht uitgaat naar verbinding tussen de studieonderdelen en tussen theorie en praktijk. De aansluiting op de leervragen en talenten van studenten maakt het onderwijs studentgericht en in de beleving van studenten kleinschalig. Het werkveld waardeert de opleidingsdidactiek en meldt in de zelfevaluatie en in de gevoerde gesprekken dat het nieuwsgierige studenten met een onderzoekende houding oplevert die in complexe situaties steeds zelfstandiger worden. De duidelijke opbouw van het programma en de didactiek dragen daar positief aan bij, volgens vertegenwoordigers van het werkveld.

De doelen en kaders van de PLG's als centrale didactische werkvorm zijn helder omschreven. Studenten leren vakoverstijgend te werken en de professionele ontwikkeling als leerkracht staat centraal. Conform de sociaal-constructivistische werkwijzen delen studenten dilemma's, ambities en inzichten, verbinden dit aan al aanwezige kennis en ervaring en werken gezamenlijk aan verwerving van nieuwe kennis en ervaring. De focus ligt daarbij op de eigen stagepraktijken. De PLG wordt door studenten veelal als zeer positief ervaren. Uit de gesprekken met studenten blijkt wel dat er variatie is in de mate en wijze waarop docenten de groepen begeleiden. Dat kan nog meer op een lijn worden getrokken door ervaringsdeling onder de docentcoaches.

De opleiding werkt aan de uitbreiding van hybride onderwijs met een rijke mix van werkvormen voor fysiek en digitaal onderwijs. De docenten leren van elkaar door intercollegiale intervisie en scholing en zitten midden in de ontwikkeling naar een nog meer blended en hybride onderwijsaanbod. Dit heeft een versnelling doorlopen door de Corona-crisis. In de toekomst ambieert de opleiding nog meer tijds- en plaatsafhankelijk onderwijs ondersteund door programmatisch toetsen, waarbij de student nog meer eigen regie heeft op zijn/haar leerproces.

Onderwijs in Corona-tijd

De ontwikkeling naar meer blended onderwijs heeft in het coronajaar een versnelling doorgemaakt. De opleiding was zich al aan het oriënteren op digitalisering van delen van het onderwijs. Het gebruik van MS Teams is versneld ingevoerd. Het was voor docenten een uitdaging om het onderwijs boeiend en activerend te houden, met name bij de vaardigheidsvakken als beeldende vorming en drama.

In eerste instantie werd overgeschakeld naar deels klassikaal en deels digitaal les. Daarbij bleek al snel dat de 'thuisgroep' zich toch buitenstaander voelde bij lessen. Daarop is bekeken welke lessen fysiek konden gaan en zijn overige lessen volledig digitaal uitgevoerd. Dit gaf bij menig student en docent wel eens knelpunten bij het vasthouden van concentratie en motivatie tijdens de lange digitale lesdagen. Studieloopbaanbegeleiders hebben extra tijd gestoken in onderhouden van contact met groepen en individuele studenten, onder andere via online-activiteiten. Ook is er geïnvesteerd in een Corona-nieuwsbrief om iedereen goed te informeren ook over ontwikkelingen en aanpassingen in het toetsprogramma en de -eisen. Bij cruciale aanpassingen is de examencommissie actief betrokken, bijvoorbeeld bij het opschorten van het bindend studieadvies aan het einde van het eerste jaar. De eis bleef gelden dat studenten aan einde tweede jaar de propedeuse moeten hebben behaald. Deze aanpassing is nu twee keer toegepast.

Studiedruk

Het programma is studeerbaar volgens studenten. Wel ervaren zij piekbelasting in toetsweken in de majorfase. De opleiding werkt aan de invoering van programmatisch toetsen, waarbij een meer holistische benadering en formatieve toetsing met ontwikkelingsgerichte feedback er toe moeten leiden dat de toetsing een onderdeel wordt van het leerproces en studenten minder druk zullen ervaren doordat ze ook meer tussentijds horen waar ze staan in hun leerproces en ontwikkeling. Het panel begrijpt de overwegingen bij deze ontwikkeling, maar geeft ook aan dit bedachtzaam te implementeren en te monitoren.

Standaard 5 Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, met alle varianten. De gerichte investeringen die de opleiding doet in het verbeteren van de aansluiting tussen de vooropleidingen en het pabo-studieprogramma leveren positief resultaat. Studenten zijn zeer tevreden over de aansluiting en de kansen die zij krijgen. De instroom en rendementen zijn gestegen. De begeleiding van de mbo-instroom en het honderddagenprogramma om eerstejaars studenten goed te laten landen zijn goed verzorgd samen met andere opleidingen. De opleiding heeft, met maatschappelijke partners, duidelijk oog voor het bieden van kansen in de grootstedelijke omgeving waar leerlingen soms te laag worden doorverwezen naar vervolgonderwijs. Studenten voelen zich snel thuis en veilig bij de opleiding/hogeschool. Het werken in heterogeen samengestelde onderwijsgroepen draagt positief bij aan de onderlinge kennismaking en samenwerking tussen studenten.

Onderbouwing

De opleiding hanteert de landelijke instroomeisen, inclusief de toelatingseisen voor de vakken geschiedenis, aardrijkskunde en natuur&techniek indien studenten in deze vakken geen eindexamen hebben gedaan. De studiekeuzecheck is een verplicht onderdeel van inschrijving, inclusief een rekentoets Wiscat. Studenten krijgen een opdracht oriëntatie op het beroep en een persoonlijk gesprek over de opdracht, hun motivatie voor de studie en de meest geschikte studieroutes. De studieroutes met keuzevakmogelijkheden bieden veel mogelijkheden tot 'maatwerk'. De opleiding bedient daarmee instromers met veel verschillende achtergronden.

Om de instroom vanuit het mbo en het algehele studiesucces te bevorderen onderneemt de opleiding diverse acties. Voor mbo-studenten is een kennismakingsprogramma ontwikkeld, samen met de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland. Deze studenten kunnen op het mbo een keuzevak volgen ter oriëntering op de pabo en het vakgebied. Daarbij krijgen ze ook wekelijkse lessen ter voorbereiding op de toelatingstoetsen. Jaarlijks nemen circa 150 mbo-studenten hieraan deel.

Daarnaast werkt de opleiding vanaf september 2021 met een honderddagenprogramma; gestart met NPO-subsidie. Dit is gericht op het aanleren van studievaardigheden, en het bevorderen van de studiemotivatie en de verbinding met de opleiding, de hogeschool, medestudenten en de docenten. Het programma omvat begeleiding door studentcoaches, workshops studievaardigheden, een introweek, jaaropening en een collegetour. De periode wordt afgesloten met het kerstfeest. Doel is om studenten zich snel thuis te laten voelen en de uitval te verminderen. Studenten zijn positief over dit programma.

Het werken in heterogeen samengestelde onderwijsgroepen draagt positief bij aan de onderlinge kennismaking en samenwerking tussen studenten. Ook het inclusieve en interlevensbeschouwelijk karakter van de hogeschool en opleiding dragen positief bij.

Een andere activiteit is de pilot waarbij studenten al vroeg kunnen kiezen voor gerichtheid op een leeftijdsprofiel. Dit is mede gericht op het aantrekken van meer mannelijke studenten. Studenten krijgen wel ook een oriëntatie op het andere leeftijdsprofiel.

Er is duidelijk aandacht voor het terugdringen van kansenongelijkheid in de grootstedelijke omgeving waar leerlingen soms te laag worden doorverwezen naar vervolgonderwijs. Daaraan wordt met de relevante maatschappelijke partners gewerkt.

In voorgaande jaren is de deadline voor het behalen van de toelatingstoetsen geschiedenis, aardrijkskunde en natuur&techniek verschoven naar december. Ter voorbereiding is studenten extra ondersteuning geboden tijdens een 'bootcamp' in de herfstvakantie. Circa 100 studenten hebben daaraan deelgenomen.

Het panel complimenteert de opleiding met alle inspanningen om de instroom te versterken en de uitval te verminderen en de wijze waarop ze dit vorm geeft samen met andere opleidingen en maatschappelijke partners. Het levert resultaat gezien de stijgende instroom en studierendementen bij jongens en meisjes en de verlaging van de uitval. Studenten geven in gesprek met het panel aan dat zij een veilige omgeving ervaren, zich snel thuis voelen en gezien en gekend worden. Het levert studenten de indruk van een hogeschool/opleiding met een kleinschalig karakter en een persoonlijke benadering. Dit sluit goed aan op de indruk die studenten krijgen vanuit opendagen, meeloop- en proefstudeerdagen.

Standaard 6

Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor alle varianten. Het onderwijs wordt verzorgd door een capabel en goed gekwalificeerd team. Met de groei aan studenten is ook het team gegroeid qua omvang. Het panel heeft vertrouwen dat het team capabel is om de vernieuwingen, vakdidactisch, onderwijskundig en toetstechnisch goed door te zetten, mede gesteund door de inzet van de lectoren. De curriculumvernieuwing wordt ondersteund met gerichte professionalisering en begeleiding van nieuwe collega's. Ook is er goede aandacht voor teamontwikkeling en de afstemming met werkveldpartners. Vanuit het management is er oog voor de capaciteiten, tijd en inzet die nodig is en het feit dat soms gerichte keuzes nodig zijn om de werkdruk beheersbaar te houden.

Onderbouwing

Het panel heeft een enthousiast, zelfbewust, reflectief en bekwaam opleidingsteam ontmoet met de benodigde didactische en onderwijskundige en vakinhoudelijke expertise. Docenten dragen veel bij aan vakpublicaties. Ook heeft ruim de helft van het team ervaring met de praktijk van het lesgeven in het primair onderwijs. Het team telt ruim 70 docenten, onderzoekers en medewerkers met een totale aanstellingsomvang van bijna 55 fte. Uit een personeelsoverzicht (IPABO Talentscan) blijkt dat ruim 95 procent van het team masteropgeleid is, meest wo-master, en bijna 15 procent is gepromoveerd. Tweederde deel van het team is BKE¹-gecertificeerd. Vijf teamleden zijn S(enior)KE-gecertificeerd, waaronder leden van de examen- toets- en curriculumcommissie. Inmiddels zijn 12 instituuts- en schoolopleiders Velon-geregistreerd en zijn 7 personen daar mee bezig. Het panel is positief over het feit dat instituuts- en schoolopleiders samen dezelfde scholing volgen en gezamenlijk toewerken naar Velon-registratie. Dit bevordert eenzelfde taalgebruik en werkwijzen tussen de opleiding en het stageveld.

Het pabo-team wordt aangestuurd door teamleiders, die vanaf 2019 samen met de nieuwe opleidingsmanager aan de slag zijn en nieuw elan hebben gebracht. Dit wordt bevestigd in de gesprekken die het panel voerde. De medewerkerstevredenheid is in 2020 over de volle breedte met een volle punt gestegen, mede doordat ze meer in hun kracht en 'in the lead' worden gezet. De groei van de studentenaantallen maakte het ook mogelijk om extra docenten te werven en daarmee is de slagkracht vergroot en de werkdruk verlaagd. Dit is gesteund met de invoering van een nieuw capaciteitsplanprogramma.

Het panel oordeelt positief over de ruimte en aandacht die het management schenkt aan professionalisering en onderwijsvernieuwing en de keuzes en afwegingen die daarmee gepaard gaan. Dit schept vertrouwen in het team. Er is gerichte aandacht voor teamvorming en voor professionalisering op het gebied van didactiek, toetsing en begeleiding. Het team wordt bij de vernieuwingen ook goed gesteund door de betrokken lectoren en onderzoekers, die direct betrokken zijn bij het onderwijs. Het panel is van mening dat de opleiding goed aansluit op onderwijsontwikkelingen met de aandacht voor blended learning, programmatisch toetsen en de

¹ BKE: Basis Kwalificatie Examinering

nadruk op studiebegeleiding en coaching. Docenten kunnen daarvoor gerichte scholing volgen in begeleidingskunde. Er is een Professionaliseringsplan opgesteld tot 2024 om de capaciteiten in het team op peil te houden en de vernieuwingen mogelijk te maken. Daar is voldoende ruimte en aandacht voor. Het panel geeft een pluim voor het driejarige introductieprogramma voor nieuwe docenten, waar startende docenten worden begeleid door een ervaren docent, gestimuleerd worden om ervaring op te doen in het basisonderwijs via werkstages (halve dag per week) en/of een masteropleiding kunnen volgen om zich verder te bekwamen.

De kwaliteit van het opleidingsteam wordt ook bevestigd door studenten in het studentenhoofdstuk en in de Nationale Studenten Enquête scores. Gemiddeld wordt het onderwijs en de docenten gewaardeerd met een score 3,7 (vijfpuntsschaal), waarbij de hoogste scores gaan naar de deskundigheid en betrokkenheid van docenten, de sfeer binnen de opleiding, de kennis van de beroepspraktijk en de openheid die studenten ervaren om vragen te mogen stellen.

Standaard 7

Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor alle varianten. De opleiding is in Amsterdam en Alkmaar gehuisvest in mooie en goed voorziene gebouwen. De opleiding maakt gebruik van goed uitgeruste vaklokalen en specifieke ruimtes zoals het Speleon en Exploreon met observatiemogelijkheden. Samen met de buur-basisschool maakt dit het onderwijs en de praktijk nabij voor de studenten. De opleiding is zich bewust van wat er nodig is en werkt bewust aan verbetering van de ondersteunende ict- en onderwijssystemen.

Onderbouwing

De opleiding beschikt op beide locaties over alle benodigde voorzieningen om toekomstige leerkrachten op te leiden. Beide locaties beschikken bijvoorbeeld over een mediatheek met een ruime fysieke en digitale collectie. Er zijn voldoende werkplekken voor docenten en voor studenten om individueel of met groepen te werken. Op beide locaties is er een grote, goed uitgeruste gymzaal voor bewegingsonderwijs. Ook zijn er de meer specifieke expertiseruimtes, zoals het Speleon en Exploreon te Amsterdam, en voorzieningen van het Kenniscentrum voor spelend en onderzoekend leren met observatiemogelijkheden. Er wordt veel samengewerkt met de islamitische basisschool die in hetzelfde gebouw is gehuisvest en met andere basisscholen in de stad en regio. Er zijn mooi toegeruste vaklokalen, zoals handvaardigheidslokalen en lokalen met schrijfkrijtborden voor schrijfonderwijs.

De hogeschool en opleiding werken aan versterking van de ICT-voorzieningen met een gericht verbeterplan (ICT Roadmap), waaraan een gedegen audit-analyse ten grondslag ligt. Daarmee wordt gericht geacteerd op signalen van studenten en docenten. Er wordt stevig geïnvesteerd in een betere intranetomgeving en koppeling van de verschillende systemen en onderwijsapplicaties. Ook het aantal digitale schoolborden en de roostersystemen worden verbeterd. Voor studenten wordt gewerkt aan een persoonlijke startpagina, waarlangs alle systemen goed benaderbaar zijn.

Het panel waardeert de voorzieningen en de ingezette ict-verbetering positief. De opleiding is goed gehuisvest en beschikt over mooie vaklokalen. De nabijheid van een basisschool en de praktijkoefenruimtes Speleon (Amsterdam) en Exploreon (Alkmaar) zijn zeer mooie faciliteiten die het onderwijs nabij en direct tastbaar maken voor studenten. In Alkmaar wordt in cursusjaar '23-'24 ook een Speleon gevestigd. In Amsterdam worden Speleon en een goed uitgerust techniek/natuuronderwijslokaal omgevormd tot een Exploreon. Uit de gesprekken blijkt dat er blijvende aandacht nodig is voor roostering en tijdige bekendmaking van cijfers. De opleiding is zich daar bewust van en al bezig met het meer centraal werken vanuit een jaarrooster.

Standaard 8

Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor alle varianten. Studenten zijn tevreden over de informatievoorziening en de studiebegeleiding. Zij weten in het algemeen waar zij aan toe zijn, bij wie ze moeten zijn bij vragen en ze voelen zich gezien en gekend. Het studieloopbaanbegeleidingsprogramma vormt een duidelijke leerlijn door het hele programma. De focus op eigen regie, intervisie en feedback past bij de onderwijsvisie. Het Mirro-programma biedt studenten gerichte ondersteuning bij psychosociale vraagstukken. De begeleiding tijdens het werkplekleren is goed afgestemd tussen de instituuts- en de schoolopleiders.

Onderbouwing

Begeleiding

Een van de kernwaarden van de opleiding is het geven van 'versterkte aandacht voor het leer- en ontwikkelproces van de student'. Het panel is van mening dat de opleiding dat duidelijk inzet en waarmaakt, passend bij de onderwijsvisie. Studenten worden gestimuleerd steeds zelfstandiger te werken en te studeren en de eigen regie te pakken voor het leerproces. Begeleiding en coaching door docenten verloopt via studieloopbaanbegeleiding (SLB). De SLB-uitgangspunten, instrumenten, taken en verantwoordelijkheden zijn consistent door de curriculumcommissie uitgewerkt in de SLB-/intervisie-lijn door het hele programma en in de SLB-handleiding voor docenten. Focus ligt bij de ontwikkeling van algemene en reflectievaardigheden. Het panel vindt het positief dat er aandacht is voor de ontwikkeling naar een feedbackcultuur. Het panel vraagt de opleiding daarbij te waken voor een te instrumentele inzet en feedback vooral zo te organiseren dat het bijdraagt aan de opleidingsdoelen.

De centrale plek, naast specifieke SLB-mentorgesprekken, waar de SLB tot uiting komt is de PLG-werkgroep. Daar worden studenten gecoacht en doorlopen zij met elkaar intervisie. Waar nodig ontvangen zijn extra individuele begeleiding van de vaste SLB-docent. Voor meer specifieke en persoonlijker problemen wordt er doorverwezen naar de IPABO-decaan, vertrouwenspersonen of studentpsychologen.

Uit gesprekken met studenten blijkt dat de vakdocenten en de SLB-begeleiders duidelijk de eerste aanspreekpunten zijn voor studenten bij vragen en knelpunten. De lijnen zijn kort en docenten zijn goed benaderbaar voor studenten. Het honderddagenprogramma draagt positief bij aan het 'wegwijs maken' van studenten. De opleiding werkt bewust aan training van SLB-docenten om de uitvoering van SLB eenduidig te houden en verschillen van aanpak tussen docenten te beperken. Ondanks de verschillen tussen docenten, zijn studenten in NSE tevreden over de mogelijkheid tot en de kwaliteit van de begeleiding (scores 3,6, vijfpuntsschaal).

Opvallend en goed onder de aandacht gebracht, is volgens het panel het Mirro-programma. Dit biedt via het intranet modules beschikbaar voor psychosociale steun aan studenten. Dit programma is vanuit huis te raadplegen en biedt zelfwerkmodules voor studenten om vragen en

problemen te verkennen. Het programma biedt handvatten tot oplossingen, bijvoorbeeld voor faalangst, inclusiviteit of sociale uitdagingen, zonder dat het voor studenten meteen heel zwaar wordt aangezet. Het panel vindt dit programma goed vormgegeven en zeer toegankelijk, mede door de vormgeving en inrichting.

De begeleiding tijdens het werkplekleren is duidelijk afgestemd tussen de opleiding en de praktijkbegeleiders. De taakverdeling tussen instituuts- en schoolopleiders is helder. De instituutsopleider komt eens per tien weken op een stageschool en dat maakt dat men op elkaar is ingespeeld. Men spreekt dezelfde taal, mede door de gezamenlijke scholing van instituuts- en schoolopleiders. De lijnen zijn kort en er wordt snel geschakeld. Studenten geven aan dat zij zich gekend en gehoord voelen binnen de opleiding en tijdens de stages.

Informatievoorziening

Uit gesprekken en uit het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie blijkt dat studenten de informatie in studiegidsen duidelijk vinden. Dat wordt door het panel bevestigd. Studenten weten wat ze moeten leren, hoe er wordt getoetst en hoe ze zich kunnen voorbereiden. Ze ervaren open communicatie via korte en directe lijnen met de vakdocenten en de SLB-docent is duidelijk het eerste aanspreekpunt bij meer algemene knelpunten. Bij de start is er voldoende en gerichte informatie over de opleidingsmogelijkheden. Het honderddagenprogramma biedt goede informatie bij de start van de studie. Tijdens de studie wordt actuele informatie geleverd via een nieuwsbrief, die wordt overgezet naar een nieuwssite op het intranet. Als verbeterpunt noemen studenten: de tijdigheid van roosters. Dit punt wordt door de opleiding actief opgepakt met de opzet van een jaarrooster en regelmatige bespreking in het docententeamoverleg.

Standaard 9

Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor alle varianten. Het panel ziet een sterke kwaliteitscultuur binnen de opleiding gericht op zowel teamontwikkeling als onderwijsontwikkeling en de onderlinge verbinding. Met partnerscholen is er oog voor de borging van het werkplekleren. De plan-do-check-act-cyclus wordt goed doorlopen met de diverse gremia. Naar studenten kunnen de genomen verbetermaatregelen duidelijker worden gecommuniceerd.

Onderbouwing

Kwaliteitszorgbeleid, PDCA-cyclus

Het beleid omtrent kwaliteitszorg is hogeschoolbreed vastgelegd, met basisafspraken voor bestuur, management, commissies en opleidingsteams. Op opleidingsniveau werkt men aan het beter in kaart brengen van de onderwijsprocessen in een kwaliteitshandboek. De structuren, rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn daarin helder belegd en beschreven, waaronder die voor de examen-, curriculum-, opleidings- en toetscommissie. De commissies en de hogeschool leggen verantwoording af via jaarverslagen.

Het panel stelt vast dat de PDCA-cyclus centraal staat en is ingericht met vaste documenten, leidraden en instrumenten per studiefase en met vaste cycli gericht wordt doorlopen. Dat varieert van evaluatiecycli per onderwijsonderdeel, de meerjarige borgingsagenda van de examencommissie tot aan de meta-evaluatie aan het einde van ieder kalenderjaar.

Het panel concludeert uit de gesprekken dat er met de indeling in nieuwe teams rust is gekomen in de organisatie en dat de kwaliteit op het juiste niveau wordt geborgd. Docenten bewaken de moduleleerinhoud, faseteams bewaken de inhoud per studiefase, het curriculumteam borgt de totale curriculuminhoud en het onderwijskundig MT borgt de onderwijskundige en didactische opzet en consistentie met de inhoud. Het algemeen managementteam heeft de overall verantwoordelijkheid.

Het valt het panel op dat er geen strak vastgelegde streefdoelen zijn geformuleerd. Uit gesprekken is het overduidelijk dat betrokkenen goede kwaliteit op het vizier hebben en dat daar veel over wordt gesproken en overlegd. De prestaties worden daarbij niet strak opgehangen aan kwalitatieve doelen en normen. Veeleer wordt het gesprek gezocht over opheffing van knelpunten en het doorvoeren van verbeteringen. Uit verslagen en evaluaties blijkt duidelijk dat dat een drijvende kracht is bij het doorlopen van de PDCA-cyclus. Het panel is wel van mening dat de opleiding de doelen duidelijker kan markeren, kwalitatief of narratief, opdat ook duidelijker wordt wanneer successen kunnen worden gevierd of wanneer ergens een tandje moet worden bijgezet.

Evaluatie-instrumenten

De opleiding zet verschillende instrumenten in om de onderwijskwaliteit te monitoren: periodieke digitale module-evaluaties, het SLB-klassengesprek, studentpanelgesprekken, besprekingen met de werkveld- en beroepsadviescommissie, een exit-monitor, de stage-evaluaties, gesprekken met

opleidingsscholen en externe partners, brede werkveldevaluatie, audits op toetsing en eindniveau, de HBO-monitor en de Nationale Studenten Enquête (NSE). Daarnaast evalueert iedere docent het onderwijs mondeling met klassen en voeren de faseteams ook evaluaties uit, bijvoorbeeld gericht op een onderwijsmethodiek. Door verbeteracties te bespreken in de studentpanels die door de jaarlagen heen zijn samengesteld, kan een studentenvertegenwoordiging ook de voortgang en verbetering door de hele opleiding zien. Opgehaalde verbeterpunten worden door de curriculumcommissie vertaald naar verbeteropdrachten voor de teams en docenten. Deze plannen worden ook besproken met de opleidingscommissie. Onder andere de kwaliteitscoördinator en het management doen checks of de verbetercycli goed worden doorlopen, samen met de teams en docenten.

De aansluiting op het werkveld en het werkplekleren is continu onderwerp van gesprek met de diverse externe stakeholders. In de werkveld- en de beroepsadviescommissie wordt feedback gevraagd over het curriculum en de ontwikkelingen in het werkveld. Ook de partnerscholen van Samen Opleiden worden nauw betrokken bij de ontwikkeling en evaluatie van het curriculum. Via de Ontwikkelagenda Noord Holland is er ook bredere samenwerking in de regio met diverse geledingen. Op strategisch niveau is Raad van Toezicht betrokken. In Radiant-verband is er een tweejaarlijkse peerreview met mede hogescholen gericht op het eindniveau. Halverwege de accreditatiecyclus is er een midterm-evaluatiescan met externe onafhankelijke peers. Dit vormt vaak de basis voor het integrale verbeter- en ontwikkelplan van de opleiding.

Uit gesprekken en verslagen signaleert het panel grote betrokkenheid bij kwaliteitsverbetering. De nieuwe leiding, teamleiders en docenten hebben kwaliteitscultuur als specifiek aandachtspunt. Binnen de organisatie zijn er veel kleine kwaliteitscycli op deelonderwerpen die op hoger/groter niveau samen worden gebracht. Er is een sterke kwaliteitscultuur, waar met interne en externe stakeholders een open dialoog over wordt gehouden gericht op kwaliteitsverbetering. Er is binnen de hogeschool en binnen de opleiding een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor het leveren van goede kwaliteit. Als uitdaging wordt genoemd door de opleiding, het naar studenten nog beter informeren over onderwijsverbetering. Dit wordt in gesprekken bevestigd door studenten. Uit het studentenhoofdstuk en gesprekken blijkt dat studenten en het werkveld de hogeschool/opleiding waarderen voor de open communicatie en het ter harte nemen van aangereikte verbeterpunten.

Standaard 10 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het Toetsbeleidsplan biedt met de vaste procedures en ondersteunende systemen en documenten een adequaat systeem van toetsing. Dit is op papier goed uitgewerkt en biedt duidelijkheid. De opleiding hanteert een variatie aan toetsvormen met een mooie opbouw van kennis naar begrip en toepassing (taxonomie van Bloom) tot op afstudeerniveau. Aandachtspunt ligt bij het vele schrijfwerk voor studenten bij verslagen; dat kan geconcentreerder en met meer focus worden opgezet. De toetsing wordt steeds authentieker passend bij beroepssituaties met oog voor transfervaardigheden.

De opleiding staat aan het begin van de invoering van programmatisch toetsen en voert dat geleidelijk in, waarbij docenten gericht worden geschoold. Belangrijk daarbij is het hanteren van eenzelfde taalgebruik.

Het panel vindt de examen- en toetscommissies capabel en proactief invulling gevend aan hun (wettelijke) taken. Het panel adviseert de examencommissie zich meer te gaan richten op het 'borgen' en wat meer afstand te nemen van het 'zorgen', wat toch vooral een taak van het docententeam zelf is.

Onderbouwing

Toetssysteem en -beleid

Het panel ziet in het *Toetsbeleidsplan 2021-2022* van de hogeschool een heldere en goed uitgeschreven visie op toetsing. Toetsing dient als begeleidingsinstrument (formatief), en als beoordelingsinstrument en kwalificeringsinstrument bij afsluiting van de opleiding (summatief). Daarmee is toetsing onderdeel van het leerproces. Dat vereist dat studenten goed inzicht hebben in de toetsing en toetscriteria en gericht formatief feedback krijgen om hun leerproces en leerplan zelf bij te sturen. Het panel is van mening dat de opleiding daar goed in investeert met ver uitgewerkte toetsprogramma's per opleidingsvariant, die leidend zijn voor de inrichting van het onderwijs en de toetsing. Er zijn duidelijke richtlijnen voor het toetsontwerp en de toetsconstructie volgens de taxonomie van Bloom. Voor de inhoud van de toetsing worden toetsmatrijzen opgesteld.

De opleiding wil verder ontwikkelen naar programmatisch toetsen vanuit een meer holistisch beeld van de ontwikkeling van de student op de beroepsrollen. In 2019-2020 is gestart met de scholing van docenten voor het programmatisch toetsen, waarbij het geven van narratieve feedback centraal staat bij feed-up, feedback en feed forward. In 2021-2022 is een eerste semester (minor 2) gestart met deze systematiek en opgedane ervaringen zullen worden geëvalueerd. Het panel vindt het wijs dat de opleiding bedachtzaam is bij de invoering van programmatisch toetsen en dat eerst in een pilot uitprobeert om ervaring op te doen. Het panel ziet de wil om dit verder door te zetten. Assessment as learning is al een bekend begrip en het panel constateert dat er gericht overleg is over wat de 'high stakes' momenten zijn voor vierogenbeoordeling door examinatoren. Het panel adviseert bij de verdere ontwikkeling gericht te werken vanuit een gezamenlijke basis en met eenzelfde taalgebruik. Tijdens de visitatie werden veel

verschillende begrippen gebruikt en daarbij is het de vraag of iedereen hetzelfde verstaat onder feedback. Goede afstemming en geleidelijke invoering zijn volgens het panel belangrijk bij verdere ontwikkeling. Het panel vindt het positief dat ook de toetssystemen worden aangepast, bijvoorbeeld door invoering van Gradework, dat meer mogelijkheden biedt voor het noteren van inhoudelijke feedback.

Toetsuitvoering

Het panel heeft een selectie van het toetsmateriaal in kunnen zien online en on site, met diverse toetsvormen en op verschillende niveaus door de studie jaren heen. Digitale kennisbasistoetsen worden samengesteld vanuit de toetsbank Quayn. Het panel ziet diverse typen toetsen en een mooie opbouw van kennis naar essays en verslagen van stages/afstuderen. De toetsing wordt steeds authentieker en doet beroep op begrip en toepassing in een professionele setting en met goed oog voor transfervaardigheden. De omvang van de toetsen wordt in de loop van de jaren ook groter. De eerste twee studie jaren kennen nog meer kleinere kennistoetsen, waar in het derde en vierde jaar meer wordt gewerkt met presentaties, verslagen en producten. Het panel ziet aansprekende opdrachten die gebruik maken van actualiteit, bijvoorbeeld bij rekenen met een vraagstelling over hoe een hoeveelheid vaccins verdeeld moet worden in relatie tot de inhoud van vrachtwagens.

Een opmerking wil het panel plaatsen bij de vele schriftelijke verslagen. Dat vergt veel tijdsinvestering in schrijven door studenten. Dat kan, wat betreft het panel, wat worden verminderd door meer accent te leggen bij gericht leren schrijven en met meer diepgang. Het afstudeerartikel is daar een positief voorbeeld van. Die aanpak kan vaker worden ingezet bij verslagen in eerdere studie jaren.

Over het beoordelen van het werkplekleren zijn studenten positief. Per semester zijn er werkplekassessments en uit gesprekken blijkt dat daar goede afstemming is tussen instituutsopleiders en schoolopleiders over de wijze van toetsing en de beoordeling. Studenten oordelen in de NSE positief over de kwaliteit van de toetsing en de aansluiting op de leerstof. Uit gesprekken blijkt wel dat het verhelderen van de toetsing naar studenten via de toetshandleiding aandacht behoeft qua helderheid van toetscriteria.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Het Toetsbeleidsplan beschrijft veel lijnen waarlangs de kwaliteit wordt geborgd. Dit gebeurt doordat docenten werken conform de vaste afspraken, procedures en met standaardformats voor toetsontwikkeling en toetsafname. Validiteit en betrouwbaarheid zijn daarbij centrale begrippen. Om de betrouwbaarheid te vergroten wordt er veel gewerkt met gestandaardiseerde en geautomatiseerde processen en beoordelingsformulieren in bijvoorbeeld Gradework.

Het borgen van de kwaliteit van de examens is een kerntaak van de examencommissie. De examencommissie werkt daarbij met een borgingsagenda met jaarlijks terugkerende preventieve en repressieve maatregelen. De examencommissie is onder meer verantwoordelijk voor het aanwijzen van examinatoren, deskundigheidsbevordering van docenten, een goed verloop van het totale toetsproces, de toekenning van de diploma's en de behandeling van verzoeken, klachten en vrijstellingsaanvragen. De examencommissie voert ieder jaar steekproeven uit onder de toetsen van alle opleidingsvarianten om het niveau te bewaken met ook oog voor interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Jaarlijks doet de examencommissie verslag aan het management over de activiteiten en bevindingen. Een deel van de taken is gemandateerd aan de toetscommissie. Dit betreft het vooraf beoordelen van de kwaliteit van de tentamens en beoordelingsformulieren, de achterafanalyse van afgenomen tentamens en de borging van het

toetsprogramma. De toetscommissie ziet ook toe op het gebruik van toetsmatrijzen en het vierogenprincipe. Ook is de toetscommissie een klankbord voor docenten en toetsexperts. Doordat de voorzitter van de toetscommissie ook deelneemt aan het overleg van de examencommissie, verloopt de communicatie tussen beide commissies snel en goed. De leden van beide commissies zijn SKE-gekwalficeerd.

Het panel vindt de examen- en toetscommissies capabel en proactief invulling gevend aan hun (wettelijke) taken. De commissies attenderen op verbeterpunten en bieden ook kalibratie- en scholingssessies aan om verbeterlagen door te voeren. Wel is het panel van mening dat de commissies zich meer moeten kunnen richten op het 'borgen'. Nu zijn beide commissies ook veel betrokken bij het 'zorgen', wat meer een taak voor de docententeams zelf is.

Het panel is positief over de activiteiten die de examencommissie onderneemt om het afstudeerproces te evalueren. Daar zijn maatregelen genomen om de intersubjectiviteit tussen beoordelaars te vergroten door te gaan werken met een onafhankelijke eerste en tweede beoordelaar en het organiseren van een kalibratiesessie over de definitieve beoordeling. De eerste beoordelaar was voorheen vaak ook de begeleider van de afstudeerder. Ook is de tijd om afstudeerwerk te beoordelen verruimd en is de beoordelingsprocedure beter beschreven. Er wordt een afstudeercommissie ingesteld die wordt geraadpleegd als de beoordeling van eerste en tweede beoordelaar teveel van elkaar afwijken. Zitting hebben een lector/manager kenniscentrum, de teamleider jaar 4 en een onderzoeker/examinator. Dit vindt het panel goede voorbeelden van de wijze waarop de examencommissie met de opleiding meedenkt om de toetskwaliteit te verbeteren. Overigens is het panel overtuigd van een goede borging van het afstudeerniveau en bewaking van de minimumgrenzen. Ook de afstudeerwerken met becijfering tussen de 5,5 en 6, voldoen volgens het panel duidelijk aan het gevraagde niveau en zijn goed navolgbaar beoordeeld. Wel acht de commissie blijvende aandacht voor de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid verstandig. De opleiding acteert daar al op met de instelling van een afstudeercommissie en het scherper letten op vastlegging van beide onafhankelijke beoordelingen.

Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel is ervan overtuigd dat de studenten met de afstudeerproducten de gewenste leerresultaten behalen. Ook bij de lager becijferde werkstukken wordt 'de lat goed bewaakt'. Het panel heeft in de selectie eindwerken een mooie mix van afstudeerproducten gezien, passend bij de uitstroomprofielen, het gewenste niveau en de actualiteit in het vakgebied. Enthousiast is het panel over de artikelen die kort en bondig worden geschreven. De inbreng van lectoren is positief, evenals het instellen van een afstudeercommissie. Het panel adviseert een go-no go beslissing te implementeren na het presenteren van een onderzoeksvoorstel, zodat onderzoeksvragen voldoen aan gestelde criteria en er geen onderzoek wordt gedaan op basis van kwalitatief onvoldoende onderzoeksvragen. Het werkveld is enthousiast over de afgestudeerden die snel en goed hun weg kunnen vinden als startende leerkracht.

Onderbouwing

Opzet afstudeerfase

De afstudeerfase bestaat bij voltijd- en deeltijdvarianten uit: de minor 3 (portfolio) en minor 4 (onderzoeksverslag/artikel) en de LIO-stage (werkplekassessment). Bij de deeltijd-verkort zijn de afstudeerproducten: het portfolio uitstroomprofiel en de LIO-stage². Minor 3 biedt een brede oriëntatie op het gekozen uitstroomprofiel: spelend leren, onderzoekend leren of diversiteit & burgerschap. Daarbij leggen studenten de persoonlijke professionele ontwikkeling vast in een portfolio. Minor 4 is de verdieping in het uitstroomprofiel, waarbij studenten een praktijkonderzoek in de werkplekomgeving doen. De onderzoeksvraag wordt in samenspraak met de basisschool geformuleerd. Het onderzoek resulteert in een onderzoeksverslag of artikel, waarin de inhoudelijke kern van het onderzoek op een voor leerkrachten passende en aantrekkelijke wijze is beschreven. Het werkpleklernen wordt voor alle varianten op dezelfde wijze beoordeeld. De student levert een voorbereidingsdossier aan voor het werkplekassessment. Dit wordt beoordeeld door de twee assessoren: de instituuts- en de schoolopleider. De student wordt beoordeeld op de SBL-competenties.

Verder kunnen studenten opgaan voor een extracurriculair certificaat godsdienst en levensbeschouwing.

De universitaire pabo sluit af met: Onderzoekende Leerkracht 3, Leerverslag minor 4, rapportage kindportfolio en LIO-stage. In minor 4 beoordeelt de VU de bachelorthesis en IPABO het Leerverslag minor 4. Tijdens een bijeenkomst op de IPABO vindt een eindgesprek plaats, waarbij de ontwikkeling tot academische, innovatieve leerkracht van elke student wordt besproken. Een peerbeoordeling tussen afstudeerstudenten maakt daar onderdeel van uit.

² Met ingang van 2021-2022 wordt de deeltijd-verkort afgerond met de LIO-stage en een portfolio uitstroomprofiel. In deze nieuwe opzet wordt beter aangesloten bij de eerder verworven competenties van deze studenten.

Het panel ziet een duidelijke afstudeerfase, met in de leerlijn onderzoek een mooie opbouw van aspecten die de onderzoekende houding betreffen. In minor 3 en 4 wordt dit toegespitst naar de meer harde onderzoeksvaardigheden zoals het opzetten van onderzoek en het uitvoeren waaronder het analyseren. Studenten geven aan dat drie gerichte opdrachten in minor 3 hen goed voorbereiden op het doen van praktijkonderzoek in minor 4. Het afstuderen bouwt ook mooi voort op de uitstroomprofielen en minoren. Het leeftijdsprofiel Jonge kind sorteert voort op het uitstroomprofiel spelend leren. Het leeftijdsprofiel Ouder kind sorteert voort op onderzoekend leren of diversiteit/burgerschap als uitstroomprofiel.

De nauwe betrokkenheid van de lectoren bij de onderzoeklijn en de uitstroomprofielen beoordeelt het panel als positief. Bij een presentatie over de uitstroomprofielen zijn mooie voorbeelden gezien van hoe de lectoren landelijke en internationale onderzoeken verbinden met het onderzoek op de bacheloropleiding. Dat biedt een rijke leeromgeving voor studenten. Daarnaast wordt er ook nagedacht over toekomstige uitstroomprofielen naast de huidige, bijvoorbeeld gericht op kansenongelijkheid of de rol van de leraar.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft uit de laatste twee afstudeercohorten een selectie van vijftien afstudeerdossiers opgevraagd met afstudeerproducten en beoordelingen. Het betreft, naar rato van het aantal studenten, een mix van acht voltijd, twee deeltijd, drie deeltijd-verkort en twee universitaire afstudeerdossiers. De dossiers vertegenwoordigen een mix qua becijfering (laag, midden, hoog), uitstroomprofielen, leeftijdprofiel, locatie en denominatie.

Het panel ziet in de portfolio's een duidelijke opmaat naar het afstudeeronderzoek en duidelijke bewijzen van wat de student heeft gedaan in het eigen leeftijd- en uitstroomprofiel. De portfolio's bevatten veel verantwoording van de stappen en onderbouwing van het handelen. Als verbeterpunt ziet het panel daar het vele gebruik van websites als bron. Het panel meent dat studenten nog meer kunnen worden aangestuurd op het onderbouwen vanuit kwalitatief, relevante en betrouwbare bronnen.

Enthousiast is het panel over de mooie en voor de onderwijspraktijk relevante onderzoeksartikelen. Hierin laten studenten duidelijk de diepgang in de uitstroomprofielen zien. Dit blijkt ook uit de inhoudelijk mooie artikelen en verslagen. Positief is dat deze vaak compact en gericht worden geschreven, met extra informatie in bijlagen. Het panel vindt de artikelen inhoudelijk passen bij de uitstroomprofielen, bijvoorbeeld over het spelend woordenschat aanbieden bij uitstroomprofiel spelend leren of over de waarde van culturele diversiteit in de jeugdliteratuur bij uitstroomprofiel Diversiteit en kritisch burgerschap.

De werkplekassessment beoordelingen worden vastgelegd in een lijst met de SBL-competenties die scores voldaan of niet voldaan ontvangen. Daarbij wordt gerichte feedback genoteerd om de oordelen te onderbouwen.

Het panel vindt de afstudeerwerken passend qua niveau en inhoud. Het panel is ervan overtuigd dat de opleiding de beoordelingen integer uitvoert en de ondergrens goed bewaakt. Dit blijkt onder andere uit twee net voldoende beoordeelde eindwerken waar beoordeling en onderbouwing navolgbaar waren en volgens het panel passend waren. Het panel vindt het terecht dat er ook aandacht wordt gegeven aan een goede reflectie van een student als een onderzoeksvraag in de voorbereidende fase beter ingekaderd had kunnen worden. Dat geeft aan dat het onderzoek an sich niet bepalend is, maar het ontwikkelen van een onderzoekende houding. Dat past goed bij een hbo-bachelor. Daarbij adviseert het panel een go-no go beslissing

te implementeren na het presenteren van een onderzoeksvoorstel, zodat onderzoeksvragen voldoen aan gestelde criteria en er geen onderzoek wordt gedaan op basis van kwalitatief onvoldoende onderzoeksvragen.

Uit gesprekken met examinatoren en examencommissie blijkt dat examinatoren afgelopen jaar al experimenteerden met tussentijdse feedbackmomenten bij het portfolio. Die ervaring was positief en wordt nu ingezet in het derde jaar, minor 3 met het programmatisch toetsen.

Functioneren afgestudeerden

De schoolleiders uit het werkveld zijn in enquêtes en in gesprek met het panel enthousiast over de studenten. Zij melden dat het eindniveau van afgestudeerden goed aansluit bij het gewenste startniveau in het werkveld. De uitstroomprofielen zijn volgens het werkveld interessant en waardevol en actueel. In het werkveldhoofdstuk in de zelfevaluatie stelt het werkveld dat IPABO goede leerkrachten aflevert, die goed inzetbaar zijn en goed hun weg kunnen vinden en gesteund worden in de eerste jaren via inductieprogramma's.

Uit het studentenhoofdstuk en uit gesprekken met studenten blijkt dat zij zich als aankomend leraar volledig klaargestoomd voelen om pakkende, inspirerende en effectieve lessen te geven.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Bachelor Opleiding Leerkracht Basisonderwijs	Voltijd	Deeltijd/ deeltijd verkort	Universitaire pabo
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Oriëntatie</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Inhoud</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Leeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 6 Personeel</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 7 Voorzieningen</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 8 Begeleiding</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 9 Kwaliteitszorg</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 10 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor Opleiding Leerkracht Basisonderwijs van Hogeschool IPABO als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Algemeen

- Verzorg duidelijker communicatie naar studenten, bijvoorbeeld het verwoorden van de beoogde doelen bij de verschillende toetsen/opdrachten, maar ook om aanpassingen die de opleiding heeft gedaan naar aanleiding van evaluaties (onderdeel kwaliteitszorg).

Standaard 1

- Duid preciezer wat de betekenis is van de 'i' van impact. Werk toe naar een eenduidiger beeld en taalgebruik met werkveldpartners.

Standaard 3

- Besteed aandacht aan de door studenten gewenste diepgang in achterliggende theorieën en methodieken.
- Maak studenten meer bewust van de doorgaande onderzoekslijn binnen het curriculum.

Standaard 10

- Leer studenten om gericht leren schrijven met meer diepgang en werk aan beperking van de tijdsinvestering voor het schrijven van verslagen. Het afstudeerartikel is daar een positief voorbeeld van.
- De Examencommissie kan zich nog meer richten op het 'borgen' en wat meer afstand nemen van het 'zorgen'.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Dinsdag 26 oktober 2021

	Invulling	Deelnemers
10.00-10.15	Ontvangst en welkom	voorzitter CvB opleidingsmanager
10.15-11.30	Vooroverleg	Panel
11.30-12.30	Materiaalbestudering	Panel
12.00 uur	werklunch	Panel
12.30-13.15	Vorbereiding gesprek opleidingsmanagement	Panel
13.15-14.15	Gesprek met het opleidingsmanagement <ul style="list-style-type: none"> • Beelden van het panel van de opleiding • Opleiding benoemt belangrijkste accenten / thema's waar tijdens de accreditatie rekening mee kan worden gehouden. • Eerste feedback op eindwerken • Bespreken thema's ontwikkelgesprek 	opleidingsmanager teamleider teamleider voorzitter CvB adviseur onderwijs & kwaliteit

Woensdag 10 november 2021

9.00-9.15	Ontvangst	Invulling	Deelnemers
9.15-9.35	Presentatie opleiding	Presentatie en gelegenheid tot vragenstellen door panel	Opleidingsmanager Teamleider <i>Medewerkers, studenten, werkveldvertegenwoordigers en alumni in buitenkring aanwezig.</i>
9.35-10.45	Carrousel van de opleiding <i>Panelleden splitsen zich op en lopen langs de tafels</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Keuzeprogramma: <ol style="list-style-type: none"> a. Kinderen motiveren b. Groeiachterstanden in rekenen en taal; Evidence based interventies (NPO gelden) c. Orde en klassenmanagement d. Vrij project 	<ol style="list-style-type: none"> a. Docent en student b. externe docent uit werkveld c. docent en student d. docent
		<ul style="list-style-type: none"> • vakintegratief werken aan authentieke beroepsopdracht in interne PLG 	Drie docenten en twee studenten
		<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek en uitstroomprofielen 	docent, manager kenniscentrum, lector docent, onderzoeker, teamleider docent, hoofdonderzoeker alumnus, werkveldvertegenwoordiger docent, onderzoeker
		<ul style="list-style-type: none"> • Welzijn van studenten 	docent, decaan docent, deeltijd slb docent, slb student

		<ul style="list-style-type: none"> • Sportklas 	Twee docenten, sportklas Student sportklas
		<ul style="list-style-type: none"> • Werkpleklers 	werkveld, programmaleider Samen Opleiden NH twee werkveldvertegenwoordigers, schoolopleiders docent, programmaleider Samen Opleiden NH docent, Curriculumcommissie
		<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitszorg en docentkwaliteit 	docent, teamleider hoofd P&O projectmanager kwaliteitsafspraken, NPO kwaliteitsfunctionaris
		<ul style="list-style-type: none"> • Universitaire pabo 	docent docent, coördinator werkveldvertegenwoordiger
10.45- 11.15	Overleg panel		
11.15- 11.55	Docenten/ examinatoren	Gesprek met examinatoren en docenten	Zes docenten en een schoolopleider
12.00- 12.45	Gesprek Borging	Examen- en toetscommissie, Opleidingscommissie Curriculumcommissie Programmableider programmatisch toetsen	Voorzitter Examencommissie, docent Lid Toetscommissie, docent Opleidingscommissie, student Opleidingscommissie, docent Voorzitter Curriculumcommissie Lid Curriculumcommissie en teamleider programmableider programmatisch toetsen, docent
12.45- 13.30	Lunch		
13.25- 14.10	Gesprek met studenten		Vijf studenten Uit beide locaties Uit sportklas, verkorte deeltijd, voltijd en deeltijdvariant
14.15- 14.30	Pauze		
14.30- 15.00	Gesprek met opleidings- management		opleidingsmanager teamleider teamleider voorzitter College van Bestuur adviseur onderwijs en kwaliteit
15.00- 16.00	Beoordelings- overleg panel		panel
16.00- 16.15	Terugkoppelin g		allen
16.15- 17.00	Ontwikkelges prek	Thema: programmatisch toetsen en flexibilisering programma	Opleidingsmanager Voorzitter CvB Teamleiders Manager kenniscentrum Voorzitter Curriculumcommissie Projectleider programmatisch toetsen Adviseur onderwijs en kwaliteit

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport Bachelor Leraar Basisonderwijs 2021

Raamleerplan 2021-2022

Jaarverslag examencommissie 2020

Borgingsagenda Examencommissie 2021

Talentscan 2021-2022

Ontwikkelen professionele onderzoekende houding 2021

Docenthandleiding Slb-lijn 2021-2022

memo afstudeerfase

Opleidingsplan Leraar Basisonderwijs 2021-2025

Bekwaamheidseisen 2021-2022

OER Bachelor 2021-2022

Studiegidsen onderdelen:

- Studie en Beroep in beeld,
- Ontwerpen van adaptief onderwijs,
- Van spelend naar onderzoekend leren,
- Minor 1 Leeftijdsspecialisatie jaar 3,
- Minor 3 Diversiteit en Kritisch Burgerschap,
- Minor 3 Onderzoekend leren,
- Minor 3 Spelend leren,
- Studiegids keuzeprogramma's,
- Studiegids Voltijd minor 2020-2021

Document Werkplekleren 2021-2022

Adviesformulier jaar 1 (vt-dt-PA2)

ICT strategieplan, beknopte versie

Kwaliteitszorgbeleid 2021-2024

Toetsbeleidsplan 2021-2022

Diplomeringslijst 2020 en 2021

Selectie van vijftien afstudeerdossiers, eindwerken en beoordelingen, gekozen naar rato van het aantal studenten verdeeld over locaties, varianten (vt, dt, verkorte dt en universitaire pabo), denominaties, uitstroomprofiel, keuze ouder of jonger kind en naar cijferverdeling: Voltijd 8, deeltijd 2, verkorte deeltijd 3, universitaire pabo 2; 4 Almaar en 11 Amsterdam